

3. GYAKORLAT - sorozatok, határértékek

A feladatsorban sorozatokat mindig azok n -edik tagjával adunk meg, amelyet a_n jelöl ($n \in \mathbb{Z}^+$).

1. Mely sorozatok növeők, csökkenők, illetve korlátosak az alábbiak közül?

$$(a) a_n = \frac{1}{\ln(n+1)} \quad (b) a_n = \frac{n}{n+1} \quad (c) a_n = \frac{n}{n^3-1} \quad (d) a_n = \ln(n^2+3)$$

$$(e) a_n = \sin n \quad (f) a_n = (-1)^n \quad (g) a_n = \frac{(-1)^n}{n^3-8n} \quad (h) a_n = \frac{n^2+n}{n^2-2}$$

$$(i) a_n = \sqrt{n+1} - \sqrt{n} \quad (j) a_n = \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n \quad (k) a_n = \left(1 + \frac{1}{2n}\right)^n \quad (l) a_n = \sqrt[n]{n}$$

2. Számítsuk ki az alábbiakban megadott sorozatok határértékét, ha az létezik!

$$(a) a_n = \frac{(-1)^n}{n} \quad (b) a_n = n^{-\frac{1}{2}} \quad (c) a_n = \frac{1}{n^2+n}$$

$$(d) a_n = \log_2\left(2 - \frac{1}{n}\right) \quad (e) a_n = \frac{3-n^2}{2+n^3} \quad (f) a_n = \frac{n^2 - \frac{1}{\sqrt{n}}}{1+4n}$$

$$(g) a_n = \frac{n(3-n^2)}{3+2n^2} \quad (h) a_n = \sqrt{\frac{1-\sqrt{n}}{1+\sqrt{n}}} \quad (i) a_n = \frac{2\sqrt{n-1} - \sqrt[3]{n}}{\sqrt{n+1}}$$

$$(j) a_n = \frac{\sqrt{9n^2+n+\sqrt{n}}}{n+\sqrt[3]{n}} \quad (k) a_n = \sqrt{n+1} - \sqrt{n} \quad (l) a_n = \sqrt{n^2+n} - \sqrt{n^2+1}$$

$$(m) a_n = \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{n}\right)^n \quad (n) a_n = \sqrt[3]{n^2+n} - \sqrt[3]{n^2-n} \quad (o) a_n = \frac{n!}{n^n}$$

3. (a) Határozzuk meg, milyen (konstans) a értékek esetén lesz $\lim a^n$ értéke $0, 1, \infty$, illetve mikor nem létezik!

(b) Igazoljuk, hogy tetszőleges $k \in \mathbb{N}$ és $|a| < 1$ esetén $\lim n^k a^n = 0$ teljesül!

(c) Igazoljuk, hogy ha a nemnegatív tagú (a_n) sorozatra $\lim a_n = A$, akkor $\lim \sqrt[k]{a_n} = \sqrt[k]{A}$ teljesül!

(d) Igazoljuk, hogy ha a pozitív tagú (a_n) sorozatra $\lim a_n = A \in \mathbb{R}^+$, akkor $\lim \sqrt[n]{a_n} = 1$ teljesül!

(e) Igazoljuk, hogy ha a pozitív tagú (a_n) sorozatra $\lim a_n = A$, akkor azon sorozatok határértéke is A , amelyeknek n -edik tagja $A_n = \frac{a_1 + a_2 + \dots + a_n}{n}$, $G_n = \sqrt[n]{a_1 a_2 \dots a_n}$, illetve

$$H_n = \frac{n}{\frac{1}{a_1} + \frac{1}{a_2} + \dots + \frac{1}{a_n}}.$$

(f) Igazoljuk, hogy ha az (a_n) sorozatra $\lim a_n = A \in \mathbb{R}$, ahol $|A| < 1$, akkor $\lim a_n^n = 0$.

(g)

(h) Igazoljuk, hogy ha pozitív tagú (a_n) sorozat elemeire $\lim \frac{a_{n+1}}{a_n} = A$ teljesül valamilyen $A > 1$ számra, akkor $\lim a_n = \infty$.

(i) Igazoljuk, hogy ha (a_n) sorozat elemei közt nem szerepel a nulla, és $\lim \frac{a_{n+1}}{a_n} = A$ teljesül valamilyen $-1 < A < 1$ számra, akkor $\lim a_n = 0$.

4. A $\lim \sqrt[n]{n} = 1$ egyenlőség felhasználásával számítsuk ki az alábbiakban megadott sorozatok határértékét, ha az létezik! Használjuk fel a 3.(d)-ben szereplő állítást!

$$(a) a_n = \sqrt[n]{5n+3} \quad (b) a_n = \sqrt[2n]{n} \quad (c) a_n = \sqrt[n]{2+\sqrt{n}} \quad (d) a_n = \sqrt[n]{10n^3+2}$$

$$(e) a_n = \sqrt[n]{2n+n^3} \quad (f) a_n = \sqrt[4n]{4n+n^4+n^3} \quad (g) a_n = \sqrt[n]{\frac{5n+3^n}{4n-3^n}} \quad (h) a_n = \sqrt[2n]{\frac{n^2 \cdot 2^n - 3^n}{\sqrt{4^n - 3^n}}}$$

5. A $\lim \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n = e$ egyenlőség felhasználásával számítsuk ki az alábbi határértékeket!

$$(a) a_n = \left(1 + \frac{1}{n^2}\right)^n \quad (b) a_n = \left(1 + \frac{2}{n}\right)^n \quad (c) a_n = \left(1 - \frac{1}{n}\right)^{n-3}$$

$$(d) a_n = \left(1 + \frac{1}{\sqrt{n}}\right)^{\sqrt{n}} \quad (e) a_n = \left(\frac{n^2+1}{n^2-1}\right)^n \quad (f) a_n = \left(\frac{n^3+2n+3}{n^3-3}\right)^n$$

6. A 3.(e) feladat eredményének felhasználásával igazoljuk, a $\lim \frac{n}{\sqrt[n]{n!}} = e$ egyenlőséget, majd számítsuk ki a következő sorozatok határértékét! A további határértékek kiszámításához használjuk fel a 3.(f) (g)és (h) állításokat is!

$$\begin{array}{llll}
 \text{(a) } a_n = \frac{\sqrt{n+1}}{\sqrt[2n]{(2n)!}} & \text{(b) } a_n = \frac{\sqrt{n-5}}{\sqrt[n]{(n-1)!}} & \text{(c) } a_n = \frac{n!}{2^n} & \text{(d) } a_n = \frac{n!}{n^n} \\
 \text{(e) } a_n = \sqrt[n]{n!} & \text{(f) } a_n = \sqrt[2n]{n!} & \text{(g) } a_n = \frac{n!}{\sqrt{n^n}} & \text{(h) } a_n = \frac{n!}{n^5 + 1} \\
 \text{(i) } a_n = \frac{\sqrt{n!}}{(n+1)^2} & \text{(j) } a_n = \frac{n^n}{(2n)!} & \text{(k) } a_n = \frac{n^n}{(n!)^2} & \text{(l) } a_n = n - \ln n! \\
 \text{(m) } a_n = \frac{\ln n!}{n} - \ln n & \text{(n) } a_n = \ln(n+1)! - \ln n! & \text{(o) } a_n = n^2 - \ln n! &
 \end{array}$$